

Papildinformācija sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta Gaida Grandāna 2023. gada 4. jūlija dokumentam "Par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz paredzētās darbības vietas īpaši aizsargājamām putnu sugām, kad. Nr. 80440060034, 80440060107, 80440060094"

Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk tekstā *Birojs*), 2024. gada 27. marta dokumentā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu derīgo izrakteņu ieguvi atradnē "Asni" (turpmāk tekstā *Paredzētās darbības vieta*) (Nr. 5-01/439/2024) ir norādījis, ka nepieciešama papildus informācija 2023. gada 8. septembrī izvērtēšanai iesniegtajā, aktualizētajā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcijai ko sagatavojusi SIA "Enviroprojekts".

Birojs konstatē, ka no ornitoloģijas eksperta sniegtā vērtējuma izriet, ka paredzētās darbības vietā, konstatētas tādas īpaši aizsargājamo putnu sugas kā brūnā čakste *Lanius collurio* un sila cīrulis *Lullula arborea*, bet paredzētās darbības vietas apkārtnē arī zaļā vārna *Coracias garrulus*.

Saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (turpmāk tekstā - ĪADT likums) pielikuma 300. punktu *Natura 2000* teritorija aizsargājamo ainavu apvidus "Ādaži" (turpmāk tekstā AAA "Ādaži") izveidota arī iepriekš minēto putnu sugu aizsardzībai.

No ornitoloģijas eksperta sniegtā atzinuma izriet - "*Paredzētās darbības vietā ir sastopami biotopi, kas piemēroti kā zaļās vārns barošanās vieta. 2023. gadā ir konstatēti vairāki zaļo vārnu novērojumi paredzētās darbības vietas tuvumā, nevar izslēgt zaļo vārnu barošanos paredzētās darbības vietā.*" Minētās putnu sugas iekļautas arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību 1. pielikumā.

No ornitoloģijas eksperta sniegtā novērtējuma izriet, ka paredzētā darbība neradīs būtiski negatīvu ietekmi uz izpētes teritorijas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu, Latvijā un Eiropas Savienībā (turpmāk - ES) īpaši aizsargājamām putnu sugām.

Vienlaikus novērtēts, ka, realizējot paredzēto darbību, negatīvi var tikt ietekmēti apkārtējā teritorijā ligzdojošo zaļo vārnu, kas novērtēta kā Latvijā kritiski apdraudēta un samērā reti sastopamu aizsargājamo putnu sugu, (arī pupuķu *Upupa epops*) barošanās apstākļi.

Nemot vērā iepriekš norādīto un izvērtējis ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, birojs konstatē, ka no ornitoloģijas eksperta sniegtā vērtējuma neizriet, ka paredzētās darbības ietekme uz minētajām putnu sugām, kā arī uz citām putnu sugām, kuru aizsardzībai izveidota arī *Natura 2000* teritorija AAA "Ādaži", būtu vērtēta kontekstā ar iespējamo ietekmi uz *Natura 2000* teritorijas ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un tā šajā aspektā nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.

Birojs norāda, ka lai noteiktu paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju, ne tikai jāapzina attiecīgās teritorijas, bet arī dzīvotnes un sugas, kuru sastopamība tajās ir būtiska, kā arī konkrētajai teritorijai noteiktie aizsardzības mērķi. Iespējama būtiska ietekme ir jebkura ietekme, ko plāns vai projekts rada, ko var pamatoti paredzēt un kas negatīvi un būtiski ietekmētu aizsardzības mērķus, kuri ir noteikti *Natura 2000* teritorijā sastopamajām dzīvotnēm un sugām, kuru sastopamība ir būtiska. Ietekme var veidoties gan *Natura 2000* teritorijā, gan ārpus tās veiktu darbību rezultātā, kā arī ietekme var veidoties arī kopā ar citiem plāniem vai projektiem.

Atbilstoši Padomes Direktīvai 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 6. panta 3. punktā noteiktajam ietekme uz īpaši aizsargājamu teritoriju, ievērojot tās aizsardzības mērķus, ir jāizvērtē, ja plāns vai projekts atsevišķi vai kopā ar citiem plāniem vai projektiem varētu būtiski ietekmēt *Natura 2000* teritoriju.

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldē pieejamo informāciju, *Natura 2000* teritorijas, vienas no AAA "Ādaži" teritoriju kvalificējošām putnu sugām ir zaļā vārna, brūnā čakste un sila cīrulis, kuru ligzdošana vai iespējama ligzdošana; piemērotas barošanās vietas ir konstatēta paredzētās darbības vietā vai tās apkārtnē.

Eksperta 04.07.2023. sagatavotajā atzinumā ir norādīts, ka, lai mazinātu paredzētās darbības ietekmi uz īpaši aizsargājamu putnu sugu ligzdošanu, pēc iespējas jāsamazina smilts ieguves platības biotopa 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* aizņemtajā teritorijā, kas ir nozīmīgākā apkārtējā teritorijā ligzdojošo Latvijā un ES īpaši aizsargājamu, ar sausiem un smiltāju biotopiem saistītu, putnu sugu ligzdošanas un barošanās vieta. ES nozīmes biotopu teritorijā rekomendējams vispār neuzsākt plānoto saimniecisko darbību.

Eksperts apstiprina jau iepriekš sagatavotajā atzinumā pausto apgalvojumu, ka veicot derīgo izrakteņu ieguvi var tikt būtiski negatīvi ietekmēti apkārtējā teritorijā ligzdojošo zaļo vārnu barošanās apstākļi.

Paredzētās darbības vietas apkārtnē konstatētās zaļās vārns visticamāk ligzdo ārpus *Natura 2000* teritorijas, tomēr zaļās vārns ligzdošana paredzētās darbības vietas tiešā tuvumā esošajā AAA "Ādaži" daļā ir sagaidāma, veicot *Natura 2000* teritorijā ietilpstošo ES nozīmes biotopu apsaimniekošanu. Par zaļās vārns ligzdošanas un barošanās dzīvotni ir uzskatāmi visi sausieņu ES nozīmes biotopi paredzētās darbības vietas apkārtnē.

Lai nodrošinātu sugu un biotopu aizsardzību, kas atrodas ārpus *Natura 2000* teritorijas, AAA "Ādaži", eksperta ieskatā rekomendējams veikt esošās *Natura 2000* teritorijas robežu pārskatīšanu un ir rekomendējama teritorijas paplašināšana, prioritāri, teritorijas paplašinājumā iekļaujot piegulošo ES nozīmes biotopu teritoriju. Tieši ES nozīmes biotopu teritorijas ir uzskatāmas

par Latvijā un ES īpaši aizsargājamu putnu sugu dzīvotni (gan barošanās, gan ligzdošanas kontekstā).

Gaidis Grandāns
Tālrunis: +37126638608
e-pasts: gaidis@latvijaspurtni.lv

Sertifikāta Nr. 061 (joma: putni; sertifikāts derīgs līdz 15.02.2029.);
Sertifikāta Nr. 087 (jomas: meži un virsāji, zālāji, purvi; sertifikāts
derīgs līdz 25.07.2026.; joma: sēnes; sertifikāts derīgs līdz
26.07.2024.; joma: ķērpji; sertifikāts derīgs līdz 24.03.2026.).

PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

GAIDIS GRANDĀNS

Laika zīmoga uzlikšanas laiks: 07.05.2024 13:20:31 EEST